Kladenská fotografie po roce 2000

LUBOŠ
KLUIBER

Slezská Univerzita
Filozoficko-Přírodovědecká Fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2009

Kladenská fotografie po roce 2000

LUBOŠ
KLUIBER

Slezská Univerzita
Filozoficko-Přírodovědecká Fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2009

Kladenská fotografie po roce 2000

LUBOŠ
KLUIBER

Slezská Univerzita
Filozoficko-Přírodovědecká Fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2009

Bakalářská práce
Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: Doc. Mgr. Aleš Kuneš
Oponent: Odb. as. Mgr. Václav Podestát

Poděkování

Děkuji za poskytnutí informací a konzultaci Doc. Mgr. Aleši Kunešovi, za podporu a čas, jenž mi věnoval.

Děkuji za výjimečnou laskavost, přístup a pomoc při shromažďování informací k této bakalářské práci fotografům Kladenského regionu, díky nimž jsem byl schopen tuto práci zrealizovat.

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně a použil pouze citovanou literaturu.

Souhlasím, aby tato práce byla zveřejněna zařazením do knihovny FPF SU v Opavě a Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky ITF.

Luboš Kluiber

V Opavě, dne 22. 8. 2009

©2009 Luboš Kluiber, Institut tvůrčí fotografie FTF Slezské Univerzity v Opavě

Obsah

Fotografie na Kladně po roce 2000	6
1. Výstavy, galerie, zájmová činnost	
1.1 Kladenské dvorky	8
1.2 Ateliér – vinárna - kavárna	11
1.3 Galerie Mayrau	12
1.4 Kladenský festival Kapka	14
1.5 Kladenský foto kroužek	15
1.6 Malá galerie České spořitelny Kladno	17
2. Fotografové	
2.1 Jaroslav Vyšín	18
2.2 Jiří Hanke	22
2.3 Jiřina Hankeová	32
2.4 Josef Fousek	36
2.5 Petra Skoupilová	37
2.6 Alois Garamscegi	39
2.7 Jaroslav Pergl	42
2.8 Jiří Pergl	44
2.9 Oldřich Pernica	45
2.10 Luděk Švorc	47
3. Rozhovory	
3.1 Alois Garamscegi	48
3.2 Jaroslav Pergl	52
3.3 Jiří Pergl	53
4. Závěr	54
5. Použitá literatura	55
6. Jmenný seznam	56

Fotografie na Kladně po roce 2000

Pro svoji práci jsem si vybral Kladenskou fotografii po roce 2000, jelikož jsem v Kladně žil dvě desítky let. Fotografie mě oslovila svým vyjádřením reality. Na Kladensku působí již dlouhá léta mnoho významných a známých fotografických tváří, pořádají se fotografické akce a výstavy.

Na celý vývoj veškerého dění okolo města Kladna měla vždy vliv **Kladenská Poldi**, pro mnohé známá jako **„Poldovka“**. Při konverzaci s autory, nebo zjišťování jejich postupného vývoje vždy najdeme nějaký malý záchvěv, jak Poldovka ovlivnila jejich život nebo udala další směr vývoje. Pro obyvatele byla vždy velkým zdrojem obživy a možností různého rozvoje, nejenom v pracovním směru. Postupem času se změnila i Poldovka, a tak se z prosperujícího podniku stává jen doména, na které se postupně podepisuje čas. Převážná část autorů chtěla zachytit tento postup na své filmy a ukázat velikost tohoto monstra. Proto i po svém zániku Poldi přispívá velkou měrou k rozšíření kulturního dění, neméně i fotografie.

Fotografie tohoto kraje má svou významnou historii, kterou proslavil například pan **Hanke,** svými dlouhodobými projekty, dále **Kladenský foto kroužek**, ale i neméně známé **Kladenské dvorky**, které se věnují celému spektru uměleckého dění právě na Kladensku.

Název **Kladenská fotografie po roce 2000** je shrnutím, co se dochovalo z dávného velkého spolku Kladenských autorů a kam se rozvinula fotografie na Kladensku. Nemůžeme oddělit minulost od současnosti, proto musíme představit veškeré události od jejich vzniku až po současnost.

Tuto práci rozdělím na dvě kategorie.

V první představím některé akce a galerie, které pomáhají celkové prezentaci umění jako takovému. Rozvoji prezentace autorů široké veřejnosti. Zde se odehrávají kulturní akce, setkávají se zde umělci a mají tak velkou možnost komunikace se sebou navzájem. V této části dochází k rozvoji. Nové mladé tváře plné nadšení a odhodlání uspořádat velkolepé projekty.

Druhou částí bude představení významných autorů, kteří tvořili, tvoří a snad budou tvořit. Jejich nadšení pro fotografii je vždy inspirací. Byť Kladno není malé město, většina autorů je sobě navzájem známá - některé události a

práce je spojují. Smutným povzdechem většiny autorů je nejasné pokračování dalších nových tvůrců. Zatím se teprve rodí generace mladých a stejně zapálených. Vždy je pozoruhodné dívat se na tváře lidí, jež měli šanci podílet se na „psaní dějin“ záznamu reality Kladenska na filmový pásek a předávat jej dále.

1. Výstavy, galerie, zájmová činnost

1.1 Kladenské dvorky

Kladenské dvorky jsou asi nejvýznamnější kulturní akcí Kladenska. Tato myšlenka vznikla již pře třemi desítkami let, v době kdy vystavovali své práce jen vyvolení a podporovaní umělci. Ostatní měli většinu možností uzavřené. Proto před tolika lety vznikla myšlenka upořádat výstavu pro umělce, kteří nebyli angažovaní a díky svým názorům ani podporováni vystavovat. Tato myšlenka a nakonec i skutečnost vznikla okolo skupiny kladenských výtvarníků v čele s uměleckým kovářem **Viktorem Stříbrným**, který k výstavě propůjčil svou krásnou, leč zarostlou obrovskou zahradu v lokalitě Pod Průhonem.

Kladenská čtvrť, která je zajímavá nejenom tím, že je koncipována ve svahu a tudíž veškeré prostory a domky jsou přístupné po strmých schodištích, ale stejně tak i svými malými domečky, které kolikrát nemají ani zahradu, ale disponují zajímavými dvorky. Parcely a domky, jež jsou v těsné blízkosti nalepeny na sebe. Bývala to chudinská čtvrť našeho města. Prostory, domky i zahrady procházejí mnoha změnami. Také zde rostou nové domy, vily a díky novým majitelům ustupuje stará zástavba novým a moderním domům, které často mění charakter této čtvrti.

Akce se tedy postupně rozvinula do sousedních dvorů, zahrad a domů podle toho, co jaký soused poskytl. Vystavuje se přibližně na dvaceti místech. Stala se tak významnou akcí a významným „víkendem“, kde se sejde mnoho umělců, nejenom začátečníků, ale i profesionálů. Díky moderní technice a digitální fotografii se zde rozvinuly řady fotografických umělců. Jsou to mladí umělci, kteří mají chuť a díky dvorků také příležitost vystavovat svá díla. Kladenské dvorky jsou významným mezníkem tohoto kraje. Příležitost setkávat se zde s mnoha profesionály z více oborů, kteří s vámi rádi proberou svůj názor nejenom na dílo své, ale i druhých. Tím dávají možnost rozkvětu nových myšlenek a nápadů. Proto se Kladenské dvorky staly fenoménem a díky podpoře statutárního města Kladna, které tuto akci zastřešuje a finančně podporuje, se neustále rozrůstají a pomáhají tak novým a mladým umělcům v začátcích jejich tvorby.

Zachycení dojmů procházejících: „Je dobře, že se takováto akce vůbec koná. Tady by nemělo jít jen o prezentaci profesionálů, ale o to, že se sejdou lidé, kteří rádi tvoří. Připadá mi, že letos jsou zde vystavené práce na vyšší úrovni než loni," uvedl básník a malíř **Michal Matzenauer**, který se přijel podívat z Prahy.

Další účastnice Kladenských dvorků: „Jsem ráda, že je tu tolik lidí. Měla jsem strach z počasí, ale ani déšť zájemce neodradil - já jsem vyrazila s deštníkem," řekla návštěvnice výstavy **Alena Dvořáková**.

Na základě mnoha starostí příjemných i nepříjemných, které se točí okolo Kladenských dvorků, zde vznikl v roce 2006 občanský spolek **Podprůhon**, který se zabývá investicemi a stavebním řízením v této oblasti. Hlavně proto, aby Podprůhon zůstal svým specifikem a vyzdvihl svůj historický ráz.

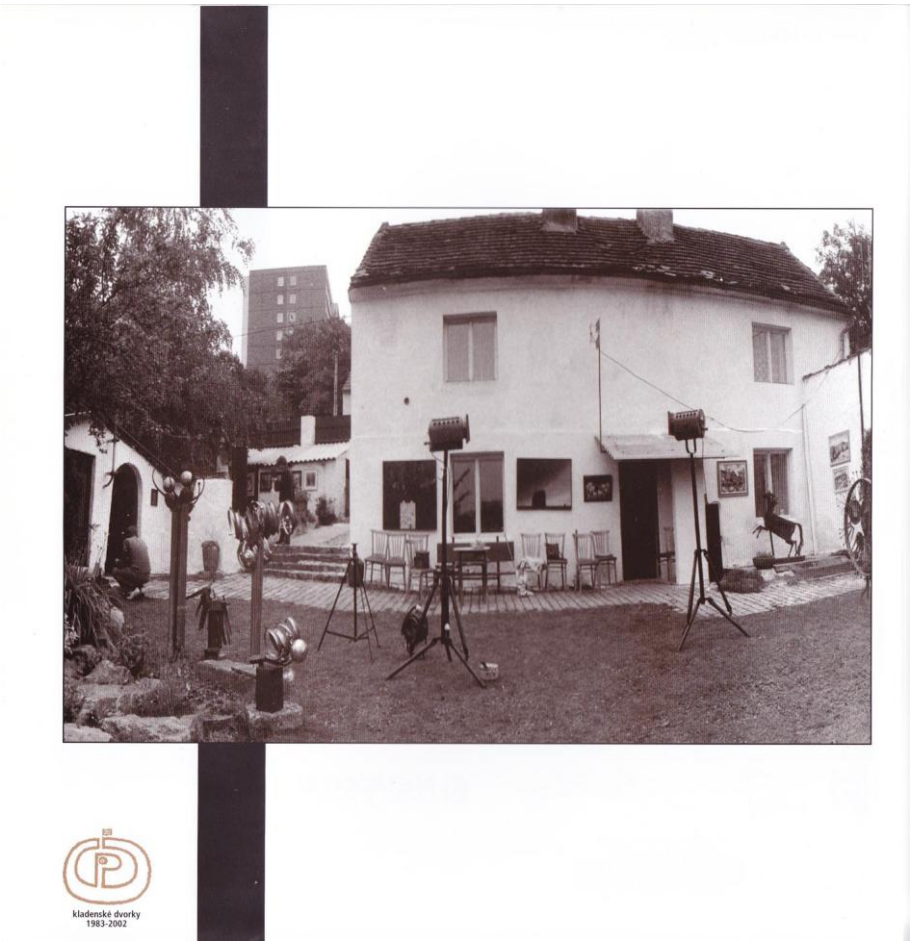

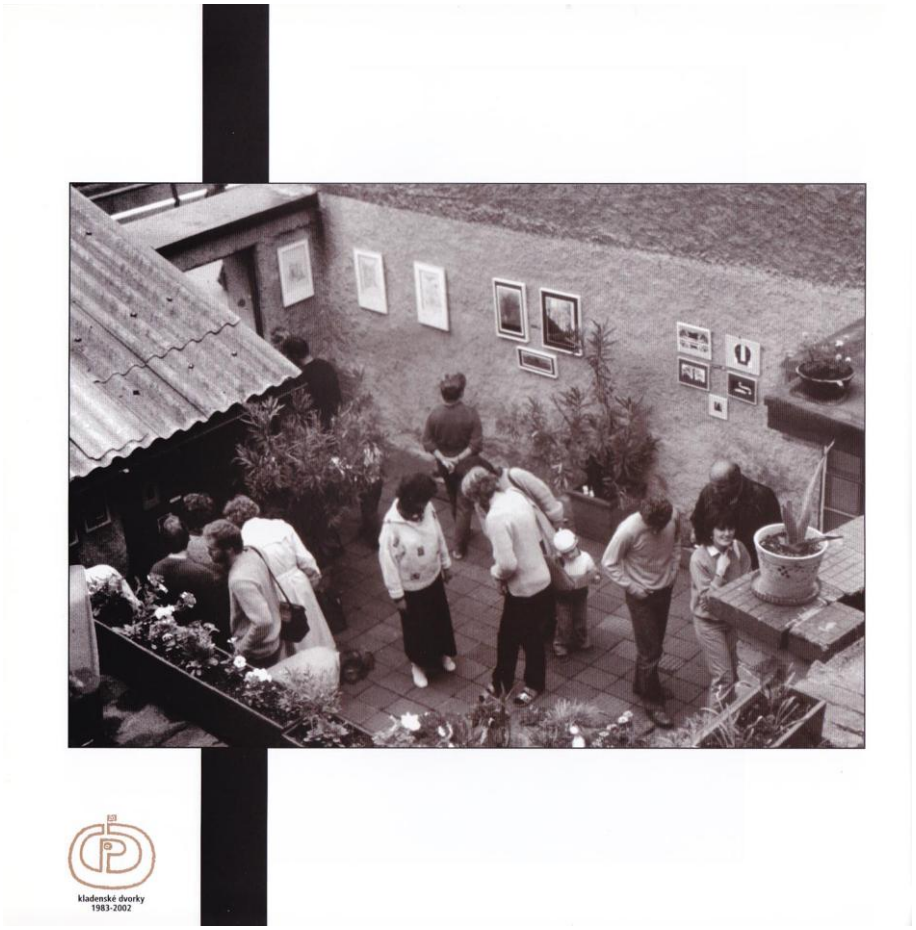
kladenské dvorky
1983-2002

1.2 Ateliér – vinárna – kavárna

Jak sám název napovídá, jde o **kavárnu - vinárnu**. Avšak to není jediná věc, proč se lidé schází v těchto prostorách. Nejenom skvělá káva a výborné víno, láká širokou veřejnost do těchto prostor. Ateliér, kde se již skoro dvě desítky let scházejí umělci, nejenom z kladenského kraje, ale i z celé České republiky. Zde se odehrává pokračování setkávání autorů. Zde probíhaly další pravidelné čtvrteční schůzky dřívějšího **Kladenského fotoklubu**. Po celou dobu se zde konají výstavy grafiky, malby a fotografie. Snad všichni autoři, kteří mohli, tak zde vystavovali. Na začátku však opět stálo jméno **Pergl** a odhodlání a chuť pracovat.

Je zde každoročně dvanáct výstav. Byť jde o malou galerii, autoři termíny domlouvají s ročním předstihem. Každá výstava je zahájena první čtvrtek v měsíci. Možná k tomu přispěla i minulost, kdy (jak bude podrobněji uvedeno) fotoklub měl pravidelné setkávání vždy ve čtvrtek.

Kresba domu Ateliér

1.3 Galerie Mayrau

Nedaleko města Kladna se nachází jeden z významných a známých uhelných dolů, zvaný **Mayrau** neboli **Majrovka**, který vznikl v roce 1878. V současné době už důl nefunguje, leč objekty jsou udržovány ve stavu, jako kdyby je před chvílí opustila poslední směna havířů. Bez zkrášlování a úprav. Od většiny podobných průmyslových areálů se liší tím, že atmosféra „Eifelovy věže“ se mísí s volnou krajinou a haldami zarostlými mladými borovicemi a březovým hájem plným hub. Je to místo, které umělci dává volnost, protože není svázáno s žádným, jednoduše pojmenovatelným uměleckým směrem a přitom je nasáklé energií země a lidí, kteří s ní žili „na život a na smrt“.

Paměť místa uchovává pohnuté osobní historie několika generací havířů, kteří pracovali v děsivých podmínkách, i „velkou“ historii průmyslové revoluce v Čechách. V roce 2002 zde vzniklo **Centrum pro současné umění**. Původním záměrem byla záchrana kamenné výztuže z kvádrů z jiného rušeného dolu. Výsledkem byly monumentální sochy **Dagmar Šubrtové**, **Kurta Gebauera**, **Davida Kračka**, **Tomáše Kůse** a **Lenky Klodové**. Následovaly další akce. Některé byly zaměřeny na mizející historii Kladenska a zánik hornických komunit sociální tématiky. Zde byly zastoupeny především fotografická díla v hromadném projektu **Totalitní krajina,** autorů **Martina Janíčka**, **Jiřího Hankeho**, **Jiřiny Hankeové**, **Miloše Šejna**, **Martina Zeta**.

Umělci, kteří se tu nechávají inspirovat a vytvářejí svá umělecká díla přímo pro tento prostor. Spojení syrového technického prostředí opuštěného černouhelného dolu na černé uhlí s výtvarným uměním, hudbou nebo divadelním představením, probouzí v návštěvnících vnímavost k industriálním památkám a umění. Místo, jež není svázáno s žádným jednoduše pojmenovatelným uměleckým směrem, jim dává volnost. S názvem **Totalitní krajina** je významově svázáno i působení politické moci, která udržovala v chodu nákladné doly.

Jak to například vnímá jeden z pozvaných umělců, **Jiří Hanke**: *„Totalitu v krajině lze vnímat mnoha způsoby. Může být jak totalitou politické moci, tak i totalitou člověka vůči přírodě či městské krajině. Já jsem pro tuto příležitost zvolil kombinaci politické totality v městské krajině a použil k tomu několik fragmentárních epizod z mých fotografií vzniklých na přelomu 80. a 90. let.“*

Totalitní krajina je také chápána jako obraz poetické skoro bezmocné pomíjivosti. **Jiřina Hankeová**: *„Totalita je pro mne bezvýchodné omezení ve smyslu svobodného rozhodnutí. Nevnímám ji pouze jako politický nátlak, ale jako nemožnost výběru, bloudění v jednotvárnosti. Pociťuji ji jako nutnost pohybu v jednom určitém, neměnném prostoru. Tehdy i nepatrné posunutí pociťuji jako vybočení, příslib, symbol.“*

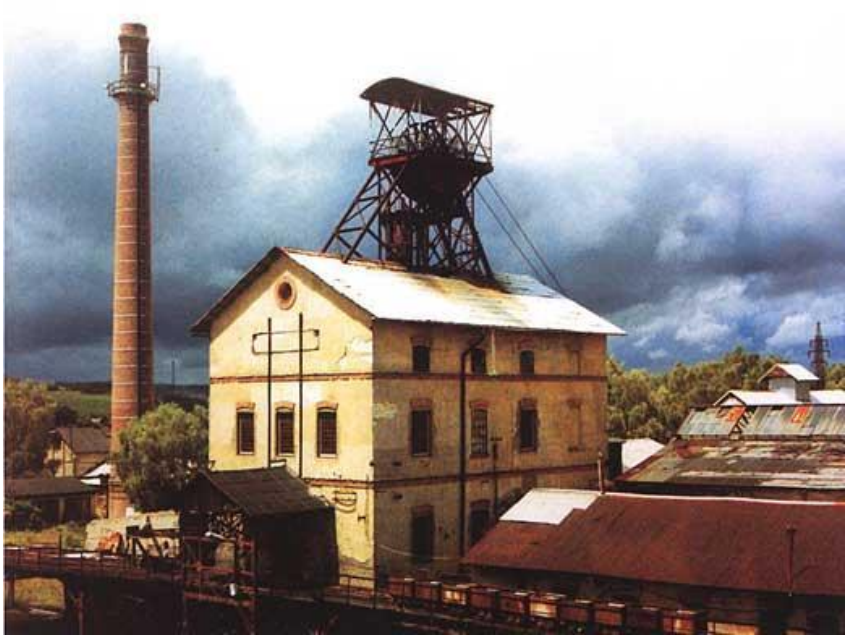

Důl Mayrau

1.4 Kladenský festival Klapka

Kladenský foto festival amatérského filmu s doprovodnou akcí fotografické výstavy včetně fotografické soutěže, vznikl v Kladně v roce 2007, na popud **Heleny Podroužkové**, která se spojila s amatérským fotografem **Michalem Vlčkem**. Společně sestavili tým pro realizaci a řízení projektu. Sestavený tým připravil pro neamatérskou fotografii na Kladensku zajímavá témata. Pro příklad: **Kladno černé**, **Kladno rudé**, **Architektura Kladna**, **Kladno v detailu**, **Kladno v momentkách**.

Filmový festival i foto soutěž se odehrávají v **Kladenském Divadélku**. Instalace byla provedena ve dvou patrech. Přicházející divák nejprve v přízemí spatří fotografie **Jiřího Lébla,** s názvem Industry star. Tématem bylo industriální dědictví Kladenska. V patře probíhala samotná soutěž. Organizátoři připravili zajímavou možnost pro návštěvníky s pomocí hlasování, kde byly přiděleny barevné samolepící papírky s barvou pro vybranou fotografii a s jinou barvou pro komentář.

Tým Klapka

1.5 Kladenský foto kroužek

Kladno, které je známo jako hornické město, je také známo ve fotografických kruzích díky **Klubu fotografů amatérů,** který vznikl okolo roku 1920. Tento první založený fotoklub ukončil až průběh druhé světové války. Dalšího pokračování se dočkal díky nadšeným fotografům, a to jmenovitě díky **Luďku Jiskrovi**, **Zbyňku Červenkovi** a **Ivo Tesařovi,** a to v letech 1967 až 1968. Všichni tři byli činorodými lidmi, kupříkladu Ivo Tesař založil na Kladně zoologickou zahradu, která se bohužel nedochovala do dnešní doby. Výtvarným přínosem pro pokračování jejich práce byl **Oldřich Pernica**. Pan Pernica se přistěhoval z Brna, byl fotografem Národního divadla. Díky svému zaměření fotografoval i v Kladenském divadle. Napomáhal tak jako profesionální fotograf Kladenskému fotoklubu k jeho rozvoji.

Díky době, ve které tito pánové svůj koníček pěstovali, byli závislí na **Okresním kulturním středisku** a jeho různorodých příspěvcích pro tento klub. Ať už v možnosti zapůjčení prostor na konání schůzek členů, a to jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek, tak i několika darům materiálu. Vše ale bylo vykoupeno prací a fotografováním akcí pro Okresní kulturní středisko a za podpory Krajského kulturního střediska.

Jelikož práce v tomto kroužku nebyla pouze setkávání se u fotografií kolegů, ale i prací spojenou s vyřizováním administrativní a organizační práce, podstoupili vedení dalšímu významnému amatérskému fotografovi Kladenska **Jaroslavu Perglovi**. Ten vede amatérský foto kroužek po dobu deseti let od roku 1970. V tomto období se dostává amatérským fotografům příležitost různých kurzů, dnes bychom je nazvali workshopy a školením. Nebo také přednášek od různých profesionálních fotografů. Kurzy, které byly různě zaměřeny, a to třeba s názvem **Tvůrčí amatérská fotografie**.

Lidová konzervatoř středočeského kraje pořádala – Kurz výtvarné fotografie, vedený profesorem Jánem Šmokem, dále pak Školení lektorů a porotců amatérské fotografie nebo Kurz technologie barevné fotografie, s pokračováním Kurzu barevné fotografie. Tyto kurzy probíhaly ještě v letech 1985 až 1990.

Dále se pořádalo jedenkrát ročně **„výjezdní zasedání“**, kde se fotografové mohli vzdělávat při různých přednáškách a praktickém fotografování.

Díky veškerým možným kurzům a vzdělání se dostala amatérská fotografie na Kladně mezi jedny z nejlepších klubů v republice. Při pořádání

jak celostátních, okresních nebo krajských festivalů amatérské fotografie, stálo Kladno vždy v popření.

Další významnou fotografickou činností bylo vytváření a hodnocení **„Mapových okruhů“**, kdy se domluvilo několik fotoklubů z různých míst i Slovenska a každý klub posílal mezi 20 až 30 fotografiemi do dalších klubů. Tam byly fotografie hodnoceny a posílány dále. Na konci pořádající klub vyhodnotil výsledky a určil pořadí i vítěze z této ankety.

Po zmiňovaném Jaroslavu Perglovi, se stal dalším předsedou **Miloš Šulc,** který vedl fotoklub až do jeho závěru. Významnou osobou a přínosem, byl **Alois Garamscegi,** který se díky životní situaci a zálibě ve fotografování dostal od práce fotografa v dolech Kladno, až k fotografování veškeré propagace a kulturních událostí OKS, a tím se stal dvorním fotografem OKS. Díky své profesi i zálibě a časovým možnostem navštěvovat ostatní fotokluby si vytvořil mnoho spřátelených bytostí. Vytvářel si na tehdejší dobu propracované diaprojekce, kdy měl ovládáno několik diaprojektorů doplněných zvukovým záznamem. Sám je nazýval diafony. Po zániku fotoklubu se právě on, díky známostem a svému nadšení pro rozvoj fotografie na Kladně, stará a zasazuje o znovuzrození a pokračování v duch amatérského foto kroužku. Po roce 2000 uspořádal několik již zmíněných „mapových okruhů“, kam se mu podařilo zapojit nové tváře kladenské fotografie. Pokračuje také s návštěvou dalších fotoklubů v okolí, ať už Amforou Rakovník, fotoklubem v Kralupech nad Vltavou nebo v Řevnicích. Zasazuje se o znovu setkávání bývalých členů foto kroužku na zahradách těchto členů a nazývá tyto akce Setkáním přátel klubu vyčerpaného ustalovače.

1.6 Malá galerie České spořitelny Kladno

Jak již název napovídá, jedná se o malou galerii, umístěnou přímo v prostorách Kladenské pobočky České spořitelny. Tuto galerii založil v roce 1977 a stále provozuje pan Jiří Hanke. Prostory galerie byly za dobu své existence přestěhovány i s pobočkou spořitelny do sousedního domu v roce 2001. V této, byť nevelké galerii, vystavovala velká řada významných fotografických autorů. Pan Hanke začal pořizovat společné fotografie z vernisáží, jež mu přinesly za dobu více jak třech desítek let rozsáhlý fotografický cyklus. Jedná se především o prostory, ve kterých jsou převážně vystavovateli fotografové.

Malá galerie České spořitelny v Kladně

2. Fotografové

2.1 Jaroslav Vyšín

S Kladnem a fotografií je jistě spjat pan Jaroslav Vyšín, který se narodil 11. října 1951 v Kladně. Na začátku jeho fotografického umu stál pan učitel Zelenka, se kterým se setkal na základní škole ve Vinařících. Pan učitel ho naučil první práci s fotoaparátem a práci ve fotokomoře. Přesto jeho studia byla zaměřena jiným směrem, a to na střední průmyslovou školu hutnickou.

Vzhledem k jeho dosavadnímu bydlišti a studijnímu zaměření se stal zaměstnancem Poldi Kladno od roku 1971. Po návratu z vojny přišel do styku s panem Oldřichem Pernicou a Josefem Fouskem, kteří, jak on sám říká, „mu ukázali, o čem umělecká fotografie vlastně je." I přesto se Jaroslav Vyšín vydává svou vlastní cestou, nechce nikoho napodobovat. Pochopil totiž, že si musí najít svoji vlastní cestu, protože jedním z hlavních rysů umění je jeho opravdovost. Snaží se každým svým dílem říkat: „Takhle vidím svět já a nikdo jiný."

Fotografie se stává jeho koníčkem a roku 1974 se stává členem fotoklubu Kladno a Svazu českých fotografů. Dále ho provází Lidová konzervatoř v Praze, vedená profesorem Jánem Šmokem, v letech mezi 1978 až 1980.

V období mezi lety 1981 až 1983 studuje Institut výtvarné fotografie při svazu českých fotografů v Olomouci. V roce 1986 se dostává i ve své profesy k fotografování a začíná pracovat ve fotooddělení v Poldi SONP Kladno.

Další změna přišla až koncem devadesátých let, kdy se stává konzervátorem a fotografem Okresního muzea v Kladně, dnes již přejmenovaného na Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně. Od začátku jeho umělecká tvorba vznikala a vzniká „ve volném čase". Plně vystihuje slova „amatér" v jeho původním smyslu, je tedy tím, kdo něco dělá s láskou.

Zdeněk Kuchyňka uvádí o Jaroslavu Vyšínovi ve svém pojednání toto: „Jako ne-Kladeňák jsem se s fotografem Vyšínem setkal až v roce 1994, kdy jsem nastoupil do Kladenských novin, s nimiž on v té době spolupracoval. Od té doby vytvořil k mým článkům, ale i k článkům kolegů Michala Janaty a Martina Soukupa, řadu vynikajících reportážních fotografií, třeba o noční službě kladenské městské policie. Zaznamenal na film portréty zajímavých osobností, které v té době přijížděly do Kladna. Jsem ale přesvědčen, že srdci Jaroslava Vyšína byly a jsou nejbližší fotografie, které vyjadřují prchavou

náladu krajiny. Fotografování krajiny odpovídá autorovu naturelu. Je spíše ponořen do svého nitra a krajina je právě tím modelem, s nímž může být docela sám. Člověka pouští do svých snímků až postupně. A to jenom tehdy, dokresluje-li náladu fotografovaného místa. To je vidět v jeho, zatím jediné, samostatné fotografické knize, Kladno - Hledání poezie. Mohou se o tom přesvědčit i návštěvníci právě probíhající výstavy v Městském muzeu Velvary, kde autor představuje fotografie z Českého středohoří".

Jedna z posledních výstav autora se konala v červenci 2008 v Městském muzeu Velvary, s názvem „Pod hromovou horou". Jaroslav Vyšín prozradil, že k toulkám po poetice a zároveň dramatické krajině Českého středohoří a jejímu fotografování, ho inspirovala kniha Čestmíra Berky: Emil Filla. Krajina Českého středohoří a v neposlední řadě též vinná réva pěstovaná na svazích pod Radobýlem.

Jaroslav Vyšín vydal také samostatné publikace, kdy první byla s názvem „Pozdrav z Kladna" – Kladno 2002 a následně „Kladno hledání poezie". Jsou zde zachyceny městské veduty, městská architektura při různých pózách a situacích. Autor do nich vnáší pouze své pocity, nijak nepřetvařuje strohý stav skutečnosti. Pouze odebírá svůj díl reality a prezentuje jej dále. Fotografie znázorňující poetiku Kladna, vzpomínky, které autorovi utkvěly hluboko na duši, či několik střídajících se ročních období. Fotografie, kde marně hledáme, zda den nám začíná, či končí. Noční snímky osamělých míst. Fotografie jsou bez výjimky bez jakýchkoliv lidských či zvířecích bytostí, i přes to z nich cítíme život, který se zde odehrává. Život, který provází fotografovaná místa autora.

Jaroslav Vyšín

Jaroslav Vyšín

Jaroslav Vyšín

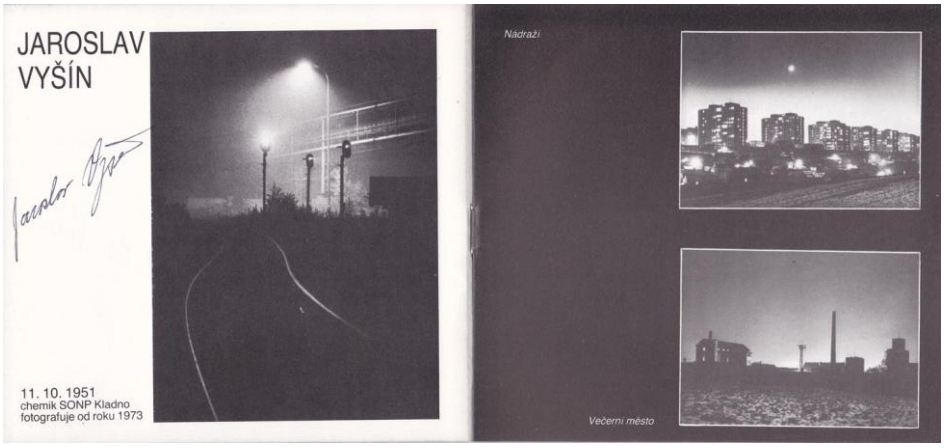

2.2 Jiří Hanke

Jeden z nejvýznamnějších Kladenských fotografů, který získal doposud největší obdiv a zasadil se o prosazení Kladenska, se narodil 15. dubna 1944. Jiří Hanke mladší začal s fotografováním díky vlivu svého otce, který byl gymnazistou a následně pak úředníkem. Od 50. let pak dělníkem v zápustkových kovárnách ocelárny Poldi. Otec se věnoval fotografování hlavně v letech čtyřicátých a padesátých. V této době vedl a ukázal svému synovi Jiřímu Hankemu mladšímu, našemu autorovi, kouzlo fotografování.

Jiří Hanke do svých výstav a prezentací zařazoval otcovi fotografie. Díky tomu vznikla Hankeho významná série „Otisky generace“. Zde se autor zabýval fotografováním rodinných generačních rozdílů významných i nevýznamných osobností Kladenska. Zaujala jej podobnost mezi rodiči a dětmi. Fyzická analogie ovšem jeho kameru a objektiv dovádí k mnohem širším tématům. Pro fotografii je konfrontace dětí a rodičů ideálním a přímo systematickým nevyužitým tématem. Hanke ve svém souboru nechává vyznít exaktnost a detailnost fotografického zpodobování. Volí co nejjednodušší sestavy modelů, všechnu pozornost soustředí k podobě zobrazovaných rodin. Nefotografuje jen tváře, ale snaží se zachytit prostředí a hlavně pak to domácké, které spojuje fotografované osoby. Díky tomu mají fotografie širší vypovídající a sociální schopnost. Hanke zobrazuje nejen podobnost rodičů a dětí, ale i generační rozdíly, monumentálnost rodiny, zachycení současné úrovně a životního stylu. Autor vždy pracuje v dlouhodobém sledování zvolených motivů a to je pro Hankeho charakteristické a typické.

Dalším příkladem jeho dlouhodobé práce, je soubor „Pohledy z okna mého bytu“. Danou tématiku sledoval od 10. září 1981 až do 10. ledna 2003. Díky přemístění kladenské pobočky České spořitelny musel opustit byt a tím završit svůj soubor. Toto významné dílo, kdy z jednoho místa zachytil a podal vypovídající podobu dané doby. Jakákoliv maličkost, která se v daných necelých třech desítkách let udála, byla zachycena a ponechána jako otisk minulosti.

S neúnavností, se kterou Jiří Hanke fotografuje, ale i pořádá výstavy a vernisáže dalších autorů. Od roku 1977 pořádá výstavy v jím založené galerii – „Malé galerii České spořitelny v Kladně“. Výstavní prostor byl v průběhu doby již dvakrát inovován, ale stále neztrácí na svém úžasu.

Později od založení podává Hanke opět dlouhodobý cyklus fotografií s vernisáží, kde fotografuje autory a vzniká tak další záznam událostí v dlouhodobém hledisku. Tyto snímky pořizuje od roku 1984.

Dalším významným dílem a dlouhodobým projektem Hankeho, je cyklus s názvem „Lidé z Podprůhonu“. Je to rozsáhlé dílo, které autorovi zabralo mnoho let, mnoho ujitých kilometrů, mnoho návštěv u obyvatel této části Kladna. Místo, které přitahuje všechny tvůrčí bytosti z Kladna a jak již bylo řečeno, koná se zde dodnes velká výstava pod širým nebem. Hanke zde zachycuje obyvatele ve svých příbytcích, na zahrádkách. Zachycuje atmosféru místa. Část této oblasti musela ustoupit nové výstavbě, ať už silnice, či domů. Hankeho podání má silnou vypovídající schopnost záznamu prožitků místních lidí.

Projekt, který se tak trochu vymyká stylu fotografa, se jmenuje „Stop time“, ta je výrazem jeho celoživotní lásky k jazzu. Autor sám hrál ve skupině Barclay na konci šedesátých let. Zde se zprvu snažil dokumentovat události týkající se členů skupiny. Sám vystupoval jako písničkář s vlastními skladbami. Postupně ale přecházel jeho záznam událostí ve fotografie portrétní a opět podání a vtáhnutí diváka do víru děje, který nám zprostředkovává pomocí fotografie. Portrétuje zde své kolegy hudebníky, fotografuje atmosféru při různých situacích, které vznikají na koncertech, ve zkušebnách a ostatních místech. V této knize shrnul portréty jazzových muzikantů, které pořídil během několika uplynulých desetiletí. Některé jsou opravdu pozoruhodné, a to nejenom pro svou historickou a dokumentární hodnotu.

V roce 2004 přichází s novým projektem fotografických paralel s názvem „Ozvěny“. V té době je čerstvým šedesátníkem. Na rozdíl od předešlých cyklů a souborů jsou „Ozvěny“ něčím úplně jiným. Doposud tvoří dlouhodobé projekty, začíná se zabývat výtvarnou a imaginativní fotografií.

Po pádu železné opony začíná ke svým starým panoramatickým snímkům hledat podobnosti – dvojčata a to hlavně ve Spojených státech amerických. Cestuje po Americe a přitom hledá podobnosti ke svým fotografiím v paměti. Fotografie jeho vlasti. Vyjede daleko za oceán a rychle si uvědomuje, že svět je jenom jeden. Při pochůzce po New Yorku v části Manhattanu fotografuje člověka na lavičce, který mu připomíná jeho starší snímek z Kladna. Poté prochází Harlemem a fotografuje scénu se starým mužem, která je opět nápadně podobná fotografii z cyklu „Lidé pod Průhonem“. Při porovnávání těchto fotografií dochází k závěru, že jsou kompozičně minimálně v hlavních geometrických liniích opravdu podobné. Hledání podobností se mu stává hnacím motorem pro další práci, z toho pak vzniká pozoruhodný cyklus fotografických dvojčat, který pojmenuje „Ozvěny“.

Po návratu ze Spojených státu amerických začíná pracovat a tvořit i opačným postupem, a to tak, že k fotografiím z Ameriky hledá a dofotografovává dvojice z Čech a Slovenska.

Tímto způsobem vznikají další výtvarné a zároveň nejlíbivější dvojice fotografií z celých „Ozvěn“. Hanke sice v tomto cyklu mění svá dřívější východiska, ale zůstává při tom věrný klasické černobílé fotografii. O tomto cyklu se dá říci, byť Hanke ztratil původní přímočarost a syrovost, že to nahradil jemným vtipem, radostí z čisté krásy tvarů a geometrických linií.

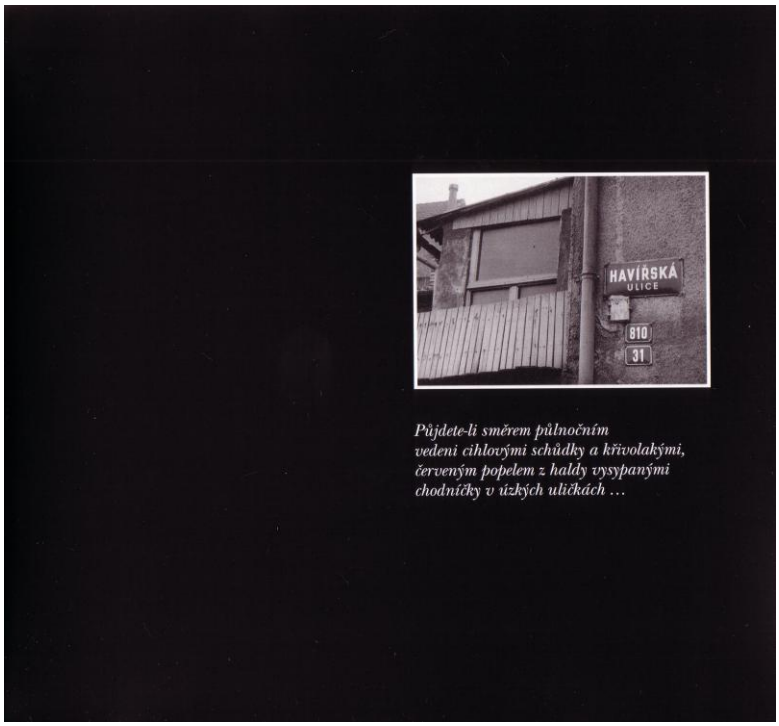

Jiří Hanke

Jiří Hanke – Ludé z Podprůhonu

Jiří Hanke – Ludé z Podprůhonu

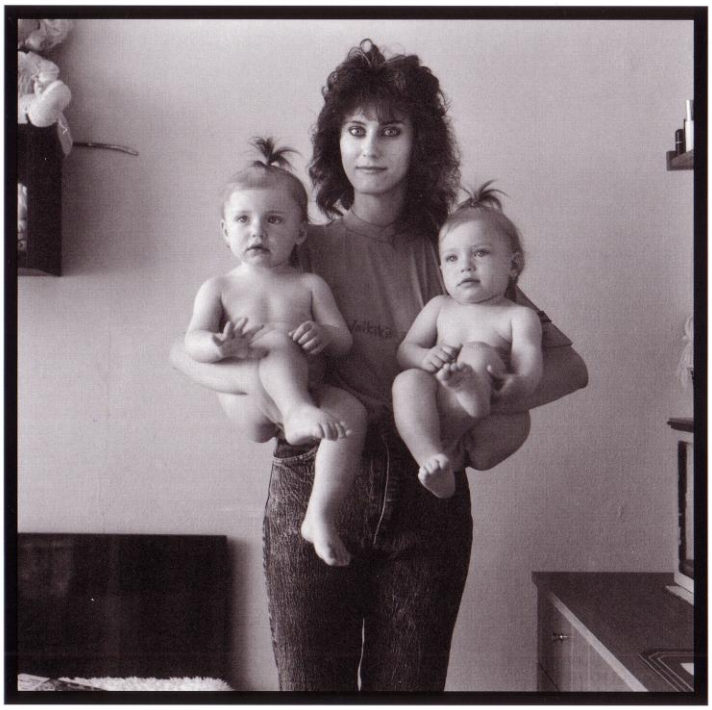

Hana Nekvindová (1970), laborantka, s dcerami Hanou a Terezou (1990)
Hana Nekvindová (1970), labratory assistant and daughters Hana and Tereza (1990)

Kladno, 1991

Hana Bartošová (1970), laborantka, s dcerami Hanou a Terezou (1990)
Hana Bartošová (1970), laboratory assistant and daughters Hana and Tereza (1990)

Kladno, 1995

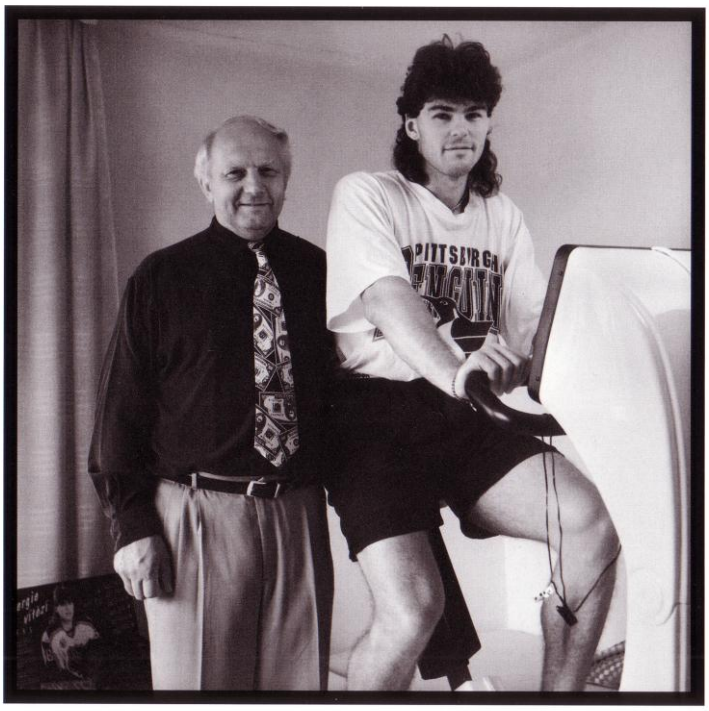

Jaromír Jágr (1940), majitel firmy, a syn Jaromír (1972), hokejista
Jaromír Jágr (1940), owner of a firm and son Jaromír (1972), hockey player

Kladno, 1995

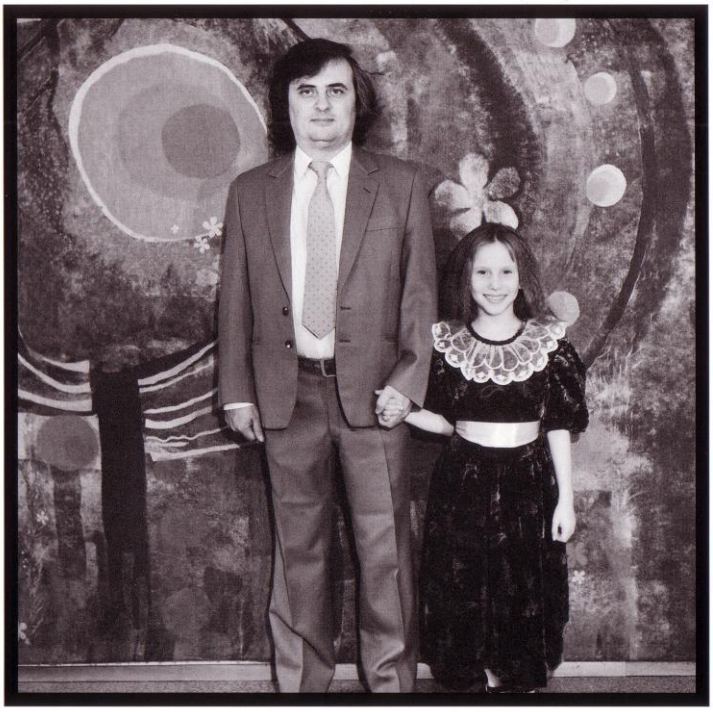

Pavel Zejfart (1952), hudebník, člen Panochova kvarteta, a dcera Adéla (1982)
Pavel Zejfart (1952), musician, member of the Panocha Quartet and daughter Adéla (1982)

Braškov, 1991

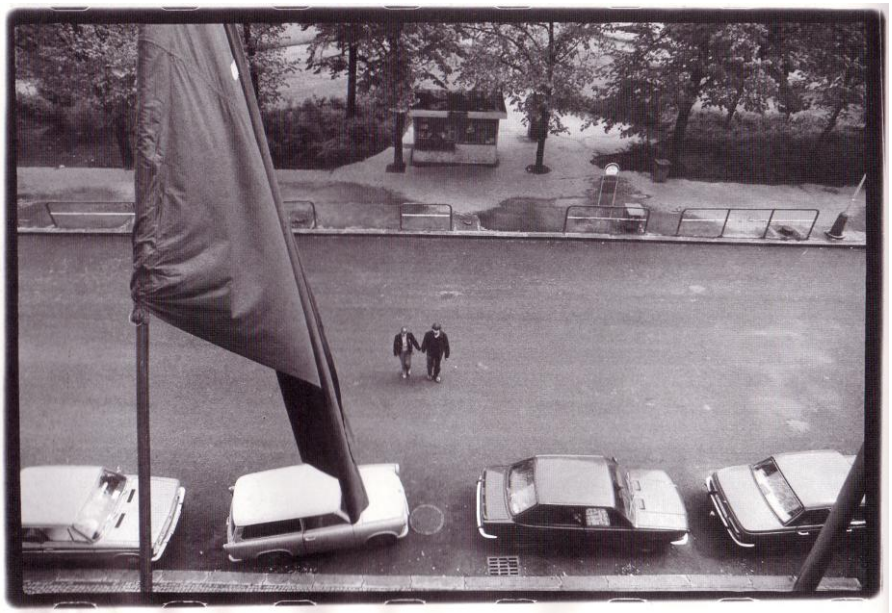

9.5.1983 / 11.45

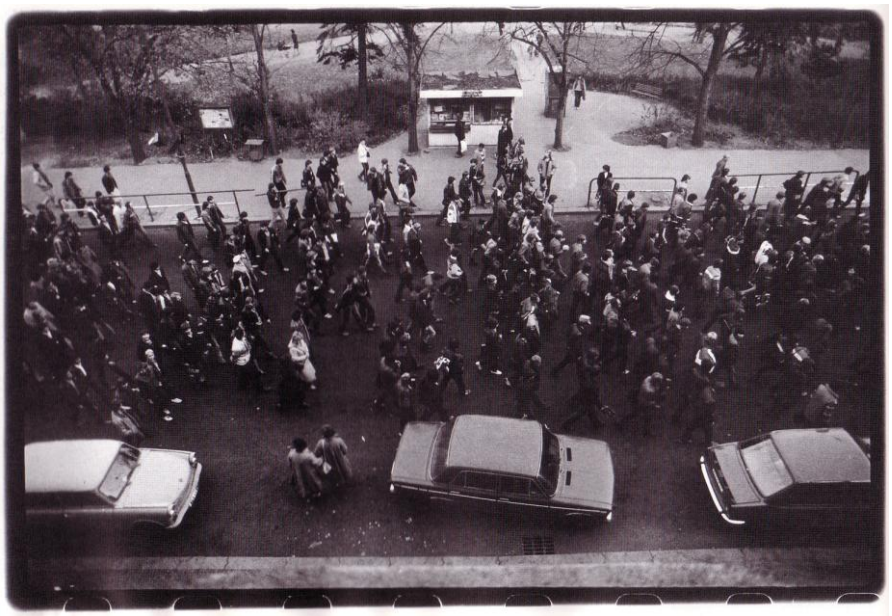

3.11.1983 / 14.15

Jiří Hanke – Stop time

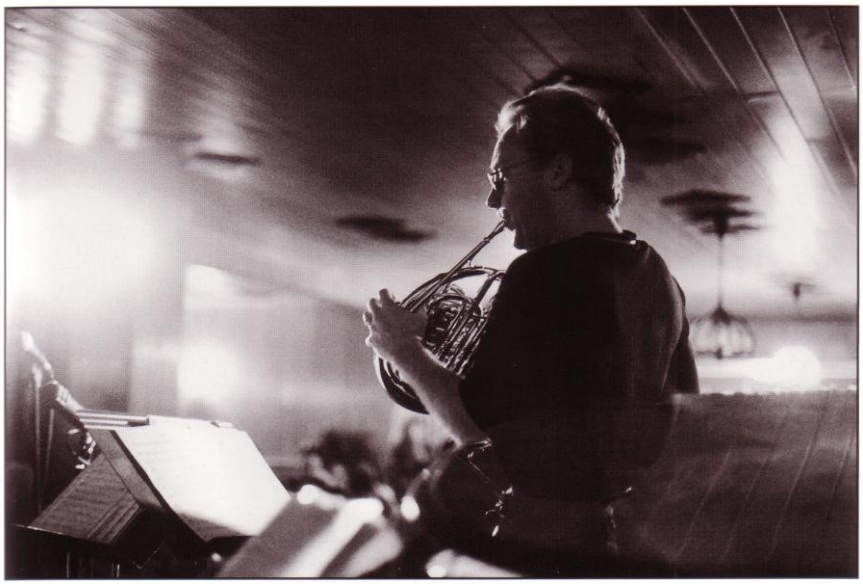

Jiří Hanke – Stop time

H

Hanke
Jiří

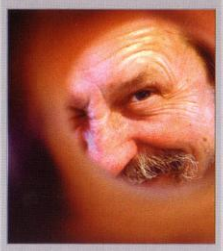

/obor/ fotografie

/narozen/ 15. 4. 1944

/adresa/ Vojanova 1715
270 01 Kladno

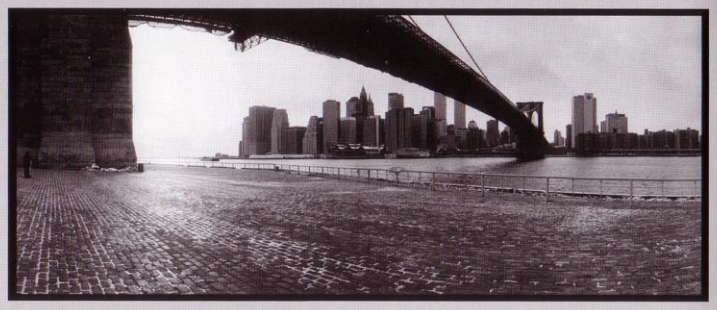

22

Brooklyn Bridge, New York, 1990
Poldi ocel, Kladno 1992 ➲

2.3 Jiřina Hankeová

Jiřina Hankeová se narodila 12. října 1948. Vstoupila svými pracemi do fotografických galerií až v roce 2004. Dříve, od roku 1975 vystavovala své obrazy a kresby s některými z jejich pěti vydaných sbírek poezie s tituly: Co s tím, Chlorofylní lidé, Akrylová poezie, Jiné pohledy, Zahodit město za záda. Některé z nich jsou doprovázeny vlastními kresbami.

Fotografické cykly: Začalo to docela nevinně (rok 2004) s podtitulem Světlo a tvar. Rozsáhlý soubor fotografií světel a stínů, snových, avšak reálných obrazů, snímaných zejména na stěnách domova.

Pyramidální krajiny, Krajiny cestou (2005). Své pyramidy objevovala geometrickým posunem základny snímku v různých strukturách a předmětech.

Krajiny cestou jsou metaforicky přenesené detaily asfaltových chodníků, či silnic.

PETky (2006). Aranžované situace, kde se hlavními hrdiny děje staly polyetylenové lahve, provázející nás na každém kroku. Na jejích snímcích postupně zabydlují naši planetu a stávají se tvory, žijícími svým vlastním životem. Milují se, rozmnožují, nenávidí se, bojují. Jsou mezi nimi jak VIP celebrity, tak bezdomovci.

Trávy (2007). Hledání řádu i chaosu v uspořádání rostlinné říše trav. Soubor fotografií je volně kombinován s velkoformátovými kresbami, z nichž část vzniká autenticky v přírodě, jako reliéfní kresby, s použitím barviv přírodnin získaných v dané lokalitě.

Proč (2007). Cyklus fotografií, který částečně vznikal v Malé terezínské pevnosti. V něm symbolicky pojednává rozpad rodiny.

Time Out (2008). Průhledy přes popsané, poškrabané, posprejované či jinak poznamenané skleněné plochy na realitu za nimi, která tak získává zcela nový rozměr a význam. Jindy vnější odraz ve vnitřním příběhu.

Trapný pokus o autoterapii (2005 až 2006). Jeden z jejích nejzávažnějších souborů vznikal ve skrytu intimního prostoru. Fotografovala se jen sama pro sebe. Chtěla se tak zbavit svých depresí, které jí pronásledovaly a jež pečlivě ukrývala před svým okolím. Doufala, že se pomocí těchto snímků vypořádá s problémem, který nabíral stále větších rozměrů. Nikdo tyto fotografie neznal a neviděl. Po velkém váhání se však rozhodla své autoportréty zveřejnit na výstavě v Pražském domě fotografie v roce 2006. O svých pocitech, mimo jiné napsala: „Fotoaparát přiložený ke spánku byl mým prvním, neplánovaným snímkem tohoto cyklu, který jsem

pořídila ve stavu hluboké deprese. Místo výstřelu však cvakla jen spoušť závěrky. Úleva, trvající zlomek sekundy pominula.“

Kunsthistorička dr. Jana Ševčíková při zahájení výstavy uvedla: „V mediální době se nároky na reprezentaci zpodobení tváře absolutizovaly. Záplava krásných tváří, šířených v masových médiích, určuje normy, kterým se přizpůsobujeme a určuje podobu, jakou chceme sami sebe ve společnosti reprezentovat. Překvapí nás proto autoportréty Jiřiny Hankeové, která se vzdává jakékoli sebeobrany v tomto smyslu a s otevřeností vstupuje do přímé konfrontace s tím, co zakouší sama jako vlastní realitu.“

Návštěva autorčiny výstavy a můj subjektivní záznam.

Návštěva Malé galerie České spořitelny v Kladně - Jiřina Hankeová „Trávy“. Výstava s názvem Trávy probíhá od 6. 6. 2007 do 10. 7. 2007 v Malé galerii České spořitelny v Kladně. Autorka narozena roku 1948, která není známa jen svými fotografiemi, ale i jinou uměleckou činností, jako je psaní básní, povídek, textů k písním. Věnuje se grafice a malířství a v neposlední řadě fotografování.

Jiřina Hankeová, která nejvíce zapůsobila svou výstavou s názvem Trapný pokus o autoterapii, kterou se prezentovala v loňském roce na mnoha výstavách, například v Praze, v Chebské galerii, v Kladně. Výstava s názvem Trávy je spojením několika odvětví umění. Jsou to práce, které vznikaly v roce 2006 a 2007. Na začátku celé výstavy nás přivítá nejenom fotografie, ale také úryvek básně, kterou si dovolím ocitovat protož se domnívám, že je naprostým vystižením celé výstavy.

Báseň s názvem - **Stačí tak málo**
Přelomit suché stéblo
a pozorně naslouchat jak praská,
Rozštěpit stonek pampelišky
a cítit v ústech hořkou chuť,
Pozorovat pod hvězdami
mihotavý let netopýrů…

Ze sbírky poezie CHLOROFILOVÍ LIDÉ rok 2003

Fotografie, kde se jsou vyobrazeny jednotlivá stébla trav, kde jsou vidět detailní zobrazení, přecházející až do jednotlivých linií a na druhé straně fotografie rozbahněných trsů. Dále velice rozpohybované klasy, do kterých naráží vítr a vystihují sílu nejenom větru, ale také tvrdost stébla, které se pouze ohýbá, ale nezlomí. Fotografie v období podzimu, zimy i jara. Zobrazení, se kterým autorka pracuje, se blíží ke grafickému zobrazení reality. Fotografie jsou ve velkých skleněných rámech na šedobílé paspartě. Velikost fotografií je 24 x 30 cm.

Mezi jednotlivými sekcemi fotografií jsou nainstalovány malby, které přechází od grafického znázornění až po minimalizmus. Velkoformátová barevná grafika v rozměrech A1, technikou tempery, kde jsou znázorněny propracovaně jednotlivá stébla v tmavších sytých barvách. Některé zobrazují vyňatou louku, množství jednotlivých stéblíček detailně zobrazených, rudo hnědé klasy přecházející do okrovo zelené. Grafika připomíná otisk jednotlivých lístečků, semínek a výhonků trávy.

Toto spojení dvou příbuzných výtvarných vyjádření značně odlišuje klasickou fotografickou výstavu, při které se snaží autor vyjadřovat své prožitky pomocí malby světlem na fotografický papír. Zde autorka vystihla úžasné spojení přírodních úkazů zaznamenaných pomocí fotografie, vyjádření svého cítění, svých prožitků na téma trávy.

Když jsem se pohyboval v prostorách Malé galerie, narazil jsem zde na pana Hankeho, manžela autorky a také známého kladenského fotografa. Pan Hanke mi prozradil, že se jeho žena právě věnuje tomuto tématu přímo v přírodě, a na rozdíl od vystavených věcí, které jsou fotografiemi reality a grafiky vytvořené v ateliéru, teď momentálně vytváří obdobné motivy přímo v přírodě na pauzák. Místo temperových barev používá přírodniny - rozmačkané travní listy nebo syrovou hlínu. Vznikají z toho zajímavé vize, které jsou i místy roztrhané, jak autorka tvoří přímo na zemi.

CHADIMOVY FOTODRBY - 7.

Vernisáž výstavy : **„Trapný pokus o autoterapii“** **Autorka : Jiřina Hankeová**
Místo konání : **Pražský dům fotografie, Václavské nám. 31, Praha** **(ve dvoře) – kousek pod Jaltou**
Výstavu můžete shlédnout do : **2. dubna 2006** **Denně od 11 do 18 hod.**

„Fotoaparát přiložený ke spánku byl vrtným prvním, nejúčinnějším nástrojem mého cvičení, které jsem podnikla ve stavu hluboké depresse. Místo výstřelu však cvaknutí jeho spouště závěrky. Úleva trvající zlomek sekundy pomáhala ....." (z vyznání autorky). Takto je uvedena výstava stěnových autoportrétů Jiřiny Hankové.

Jiřinu Hankeovou znám již přes 30 let, a to jako pečlivou matku, která se vždy starala především o rodinu, podporovala svého manžela v jeho tvorbě, a také ve svobodném čase malovala. Většinou to byly kamény, které jsem nazýval nějakými halvany. Tehdy jsem v jejich obrazech vůbec neviděl a nevěděl se co se v její duši děje. Když ptáčata z hnízda vyletěla, tak vypovídala svůj stesk po dětech v několika sbírkách básní. Najednou se neměla o koho starat a mizela ve žlíbu svým životem. Nastalo stadium ztráty mládí a pocitu nepotřebnosti.

Jiřina Hankeovou a její dodek Jaroslav Seidl autorka ředitelka zahajující

Tímto obdobím asi prochází většina žen, včetně mojí paní, ale nám mužům to nic neříká, máme své kamarády, koníčky a další zájmy.

Když Jiřinka začala před časem fotografovat, tak jsem to považoval za další etapu jejího tvůrčího vyjádření a po pravdě řečeno nenapadlo mě, že prochází těžkou krizí svého života. Asi, jako jedna z mála žen dokázala své kritické období zachytit fotoaparátem a povědět o pocitech, které většině mužům unikají a je nezasahují.

Vždy jsem již chtěl výstavy, ale takhle exhibicionismu, jako na této výstavě mně nedostalo. Přesto, myslím, že bych se měl trochu nadechnout nad starostmi našich partnerek, protože ne každá z nich najde tu odvahu, aby svých problémech a strastech se vypovídala na veřejnosti.

2.4 Josef Fousek

Josef Fousek se narodil, jak on sám říká několikrát. Poprvé však 12. března 1939 na Kladně. Jeho druhé narození proběhlo na jednotce intenzivní péče v Kroměříži 7. dubna 1987 a poslední z jeho narození 5. března 1999 na Kardiochirurgii na Karlově náměstí v Praze.

Studium ukončil už ve 14ti letech, kdy dle svých slov zveřejnil na tabuli báseň: „Největší však voly, dělají z lidí školy!“ Jak jinak mohl začít svoji pracovní kariéru, než prací v Poldi Kladno. Poté jeho profesní dráhu zasáhlo pastevectví ve Strážném na Šumavě. Následovala vojna a po jejím absolvování se vrátil do hutí a závěrem se staly Středočeské plynárny.

V průběhu této pestré kariéry se stal přeborníkem ve střední váze v boxu a absolvoval Lidovou konzervatoř v oboru umělecké fotografie u profesora Jána Šmoka.

První výstava fotografií se konala v roce 1965. Autora známe především jako muzikanta a textaře. Ale i on nemalou měrou pomohl k rozvoji dalších fotografů.

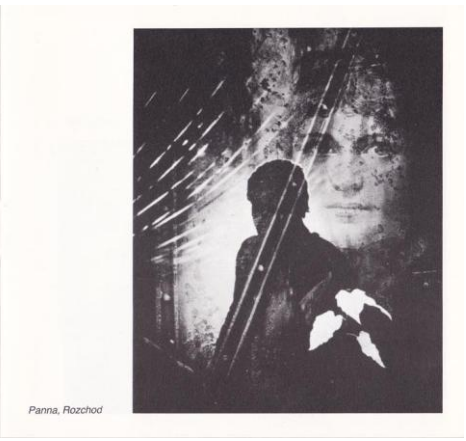

2.5 Petra Skoupilová

Petra Skoupilová na Kladně bydlela jen část svého života. Proto je nutné ji sem zařadit. Narodila se v roce 1944 a to jako poslední ze sester, přičemž první sestra se narodila již v roce 1926. Tatínek pocházel z rodiny mlynáře a tak prožil bohémské mládí. Maminka, než poznala svého budoucího manžela, měla vztah s Karlem Čapkem. Jen pro dokreslení původu Petry Skoupilové. Bohužel v osmačtyřicátém roce přišlo znárodnění a tak rodinný majetek byl znárodněn a rodina se stala nežádoucí. Po smrti tatínka se přestěhovala do Prahy k sestře.

Rodinná rada čítající obě sestry a maminku rozhodla o osudu dalšího studia, a proto se v roce 1963 vyučila fotografkou. Poté pracovala v různých zaměstnáních. Sama přiznává: „Tam jsem se toho moc nenaučila, byla to zoufalá otrava. Dostala jsem sice papír, ale deset let jsem fotografii nedělala, protože mě to spíš odradilo. Od roku 1968 pracovala v hudebním vydavatelství Suprafon. Při práci v Suprafonu byla pobízena svým šéfem k fotografování a tak začala fotografovat koncerty a zpěváky. Postupně se vypracovala, fotografovala portréty Karla Gotta, Heleny Vondráčkové. Vliv na ni mělo setkání a následné přátelství s fotografem Tarasem Kučšynským.

Z počátku se věnovala fotografování portrétů, později přibyla móda. Na počátku osmdesátých let našla své hlavní téma: ženu a ženský svět. Fotografování bylo zahájeno fotografováním jemných aktů, zpočátku jedné dívky, poté se při své práci propracovala ke dvojicím a trojicím dívek. Postupně se rodí cykly – Rodinná dopoledne, Vodní tanec, Cestující ve vlaku, Matky a dcery, Tajuplný pokoj.

V době kdy vzniká cyklus Cestující ve vlaku, je Skoupilová členkou klubu Asahi Pentan. Tento klub občas vytvořil společné práce na jednotné téma a tak se Skoupilová nechala slyšet, že ukáže chlapům, jak se doprava fotí a přiměla kamarádky k focení, Požádala Jiřinu Floriánovou, aby přinesla nějaké šaty a tak vznikl tento cyklus na Dejvickém nádraží, kde zůstal vlak, který měl odjet do Kladna až za 4 hodiny.

V roce 1984, kdy bylo autorce devětatřicet, ukončila pracovní poměr a přešla na volnou nohu. A to je i doba kdy se dostává do Kladna. V té době bydlela v místě konání Kladenských dvorků a to Pod Průhonem. Vrstevníci, kteří zažili Petru Skoupilovou, vyprávěli, jak dokázala domluvit fotografické zakázky, aniž by měla potřebné fotografické vybavení, nebo um jak danou věc svítit a fotografovat. Využívala k tomu kontakty ve zmiňovaném amatérském foto kroužku na Kladně. Půjčovala si vybavení, nebo přesvědčila své známé,

aby jí pomohli s fotografováním. Pro ni to v této době byla existenční záležitost. Některé fotografované akty jsou snímány přes sklo a tak se podobají fotografiím z 30. let minulého století Alexandra Hackenschmieda. Ona sama přiznává, že sklo a zrcadlo jsou předměty, které žena důvěrně zná a denně používá. Spíše než Hackenschmiedem se inspirovala francouzským fotografem Guyem Bouridinem nebo Satan Moonovou.

Petra Skoupilová

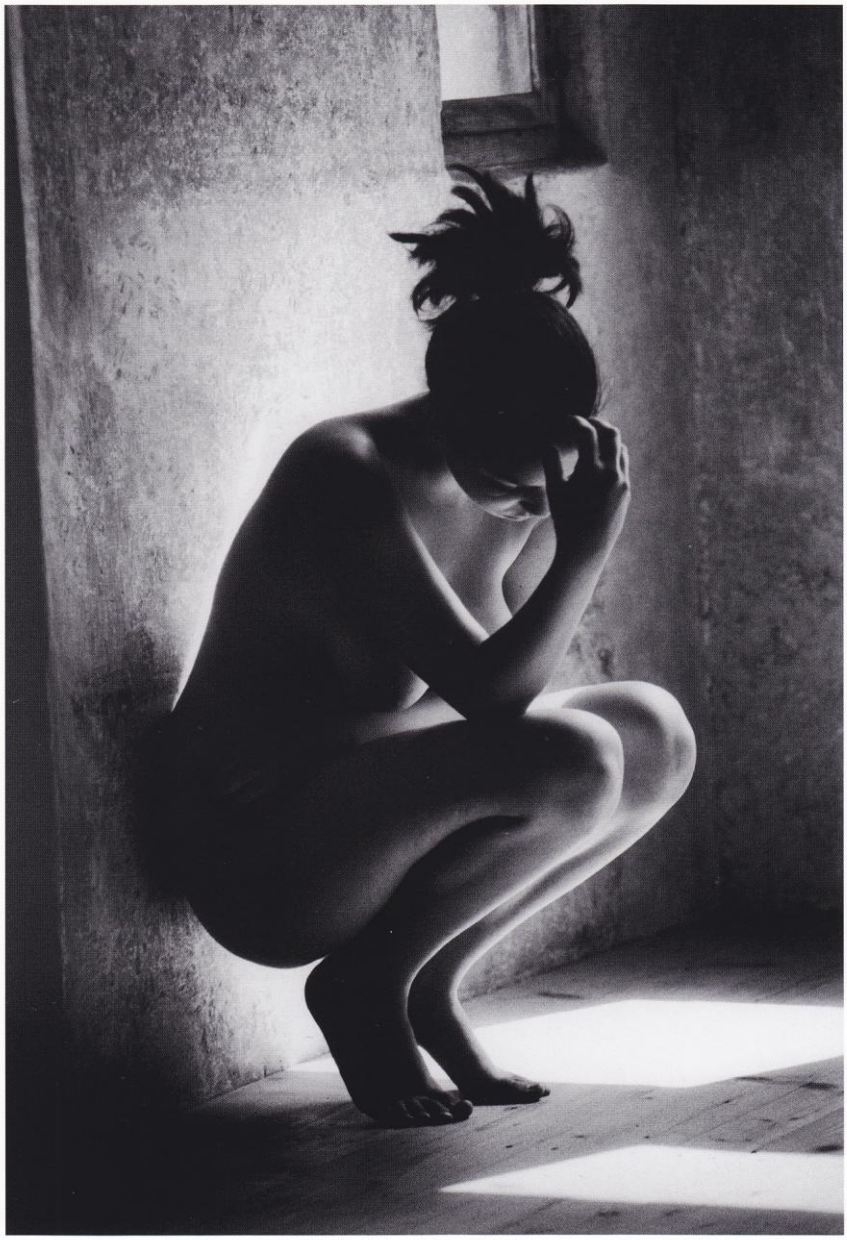

Schoulená, 2002

2.6 Alois Garamscegi

Jde o velice činorodou osobu Kladenské fotografie, která pomohla vzniku nejedné výstavě, či organizování sdružení fotografů. Své nadšení a energičnost vidíme v každém jeho činu. Alois Garamscegi se narodil 30. 7. 1955 v Sokolovské nemocnici a do necelých patnácti roků žil v Lokti nad Ohří, jak sám uvádí v krásném a malebném městečku v západočeském kraji.

Poté jeho cesty byly vedeny do Chodova u Karlových Varů. Zde v panelovém domě žil do svých osmnácti let a pak nastala další změna a to stěhování do Stochova nedaleko Kladna. Zde začal fárat na dole Nosek a ve dvaceti čtyř letech si vysloužil částečný invalidní důchod.

Musíme sem datovat také vystudování Lidové konzervatoře, pod vedením profesora Jána Šmoka – výtvarnou fotografii. Pro zajímavost uvádí pan Garamscegi, že bylo 380 uchazečů, vybráno bylo 38 a dostudovalo pouze 12.

Už v té době navštěvoval několik let Kladenský fotoklub a tam se taky zrodila jeho láska k fotografování. V té době začal toužit stát se fotografem jako povoláním a to se velmi záhy povedlo, když roku 1991 začal pracovat jako fotograf nejdříve pro Okresní kulturní středisko v Kladně a pak pro Výstavbu dolu Slaný na Generálním ředitelství v Kladně.

Od roku 1986 do roku 1991, kdy sám odešel na „volnou nohu“, do dnešních dní, fotografuje spíše než komerčně, tak sám pro svou potěchu a případně pro potěchu jiných.

Za dobu fotografování udělal mnoho autorských výstav, byť jsou prodělečné a jen pro zájem. Stále tvoří, stále fotí a stále ho to baví.

Dále musím přenechat vyprávění autorovi a citovat jeho další zajímavosti, uvedené skutečnosti a zodpovězené některé otázky, které budou možná někdy i rozšířením hrubého životopisu autora.

„Také jsem udělal pár drobností nejen okolo fotografie jako takové, například obdobu kladenských dvorků. Kousek od Slaného v roce 1998 se to jmenovalo Ledecký dvůr. Jedná se o tvrz a tato akce trvala jen asi tři ročníky, neb jsem od toho dal "své ruce" z jistých lidských důvodů pryč. Každá takováto akce musí mít "tahouna" a tak to je. V roce 2000 jsem se pokusil tady kousek v obci Svinařov "rozjet" další podobnou akci – Svinařovské klání se to jmenovalo. Opět jen díky lidskému faktoru jsem přestal být tím tahounem a také i toto zaniklo. Bylo toho víc, kde jsem něco od nápadu až po realizaci uvedl v život. Jsem, jak někteří říkají - "duchovním otcem" Kladenských dvorků, protože tehdy v roce 1982 jsem s Viktorem Stříbrným a následně s dalšími bezva lidmi

rozjeli tuto akci, která trvá do dnešních dnů. Pro úplnost se ten první ročník jmenoval Setkání v zahradě a pak teprve od roku 1983 se to začalo jmenovat 1. Kladenské dvorky. V té době jsem se plně věnoval své audiovizuální tvorbě a krom přednášek, komponovaných pořadů (po celém tehdejším Československu a i třeba v NDR) jsem vždy u Viktora Stříbrného promítal zadní projekcí a speciálně vyrobenou technikou dvou projektorů (osobně udělanou) svou volnou tvorbu. Také z předchozích ročníků Kladenských dvorků. Své "pohledy" na to co a jak bylo. Pak také jeden z komponovaných pořadů – O dvorkách po Dvorkách v Klubku 55 - tehdy na okrsku O. Aktivit jsem měl více a výpis by byl jistě unavující a tak se soustředím jen na Kladno. Založil jsem Fotoskupinu Kladno a po několika rocích, ani nevím kdy, byl začátek (snad někdy v roce 1986) a kdy jsem to pak prohlásil za Vyčerpaný ustalovač a odešel na nějakou dobu z místního foto-dění jinam a to do Deštného v Orlických horách dělat předsedu DIAF Deštné v Orlických horách. Tady bych termín dal asi tak na rok 1988 do asi 1992. Pak nastala doba "temna", neb se skoro všichni dali na podnikání, mamonaření a podobně. Já taky, jen s tím rozdílem, že jsem nemamonařil a jen jsem se snažil o přežití a tak tomu je dodnes. Vzhledem k tomu, že od té doby jsem pro "fotografii" něco málo asi udělal, zajistil a vystavoval své fotografie, tak by to bylo dlouhé a asi ještě únavnější vyprávění, než doposud. Tak bych tímto končil, neb každá trpělivost má své meze!“

Alois Garamscegi

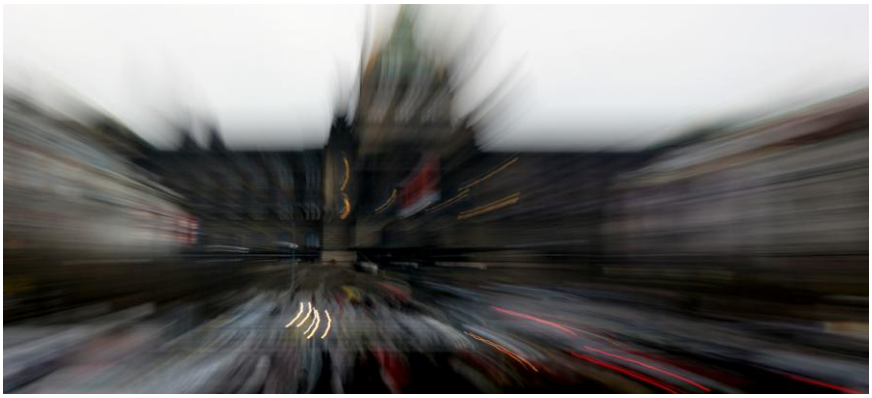

Alois Garamscegi

Alois Garamscegi

Alois Garamscegi

2.7 Jaroslav Pergl

Jaroslav Pergl se narodil 7. září 1946 v Kladně. Po vystudování základní školy přišla na řadu Střední průmyslová škola hutnická v Kladně, kde maturoval v roce 1964. Dále jeho pokračování vedlo na Vysokou školu Báňskou v Ostravě, kterou nedokončil v pátém ročníku a to roku 1969. Po ukončení studia byl zaměstnán jako dělník úpraven ve válcovnách v Kladenských hutích – Koněv. Téhož roku se profesní éra v prosinci mění na technika výstupní kontroly v nástrojovně Poldi. Po necelých deseti letech, a to v roce 1977, je jmenován vedoucím fotolaboratoře SONP. V této funkci zůstává až do roku 1992, kdy přechází do soukromého sektoru, leč tíhnutého k umění. Je otevřena Kavárna vinárna Ateliér Kladno kde se udávají kulturní akce, výstavy umění nejenom fotografie. V roce 2007 odchází do důchodu a stává se ze záliby kronikářem města Buštěhrad, dále díky tomuto angažování, je členem kulturní komise Městského úřadu a členem redakční rady Buštěhradského zpravodaje. Toto byl souhrn pracovních a studijních aktivit pro doplnění a zpřesnění o panu Jaroslavu Perglovi.

Dále se budeme věnovat jeho dráze v oblasti fotografie. Na prvopočátku stálo členství ve Fotoklubu Kladno a to od roku 1969, ve stejném roce následovalo i členství ve Svazu českých fotografů. Obojí vedlo k rozvoji a možnosti konzultace s dalšími nadšenci fotografického umění. Ihned po nástupu do zaměstnání v roce 1969 začal Jaroslav Pegl díky své zálibě a pouze sám pro sebe dokumentovat dění v podniku ve kterém pracoval. Díky těmto jeho snímkům pak byl doporučen na místo vedoucího fotolaboratoře podniku.

V období mezi lety 1971 až 1981 byl přesvědčen, aby převzal post předsedy Kladenského fotoklubu. Funkce, která znamenala obrovskou náročnost nejenom časovou, ale i nezáživné vedení agendy a všeho souvisejícího s funkcí předsedy jakéhokoliv klubu.

Někdy okolo roku 1974 se stává členem okresního poradního sboru pro amatérskou fotografii, dále v těchto letech je členem KV Svazu českých fotografů a člen komise tvůrčí aktivity ÚV Svazu českých fotografů. Tyto roky doplňují různé účasti na fotografických i jiných kurzech a to jmenovitě v roce 1972 to byla Racionalizace práce.

V roce 1975 výtvarná fotografie na Lidové konzervatoři středočeského kraje, v tom samém roce Nástavba výtvarné fotografie. Dále pak v roce 1979 proběhlo školení lektorů a porotců amatérské fotografie při OKVČ středočeského kraje.

Po těchto zkušenostech přišel pokus studovat na FAMU, ale při prvním pokusu v roce 1981 nebyl přijat. Následoval Kurz technologie barevné fotografie v roce 1989 a další rok přibyl Kurz barevné technologie II. Dalšího roku a to 1991 Profesionální barevná fotografie ve studiu. Autor, jak již bylo dle jeho krátkého životopisu uvedeno, se momentálně věnuje historickému bádání, ke kterému pořizuje fotografický záznam reality.

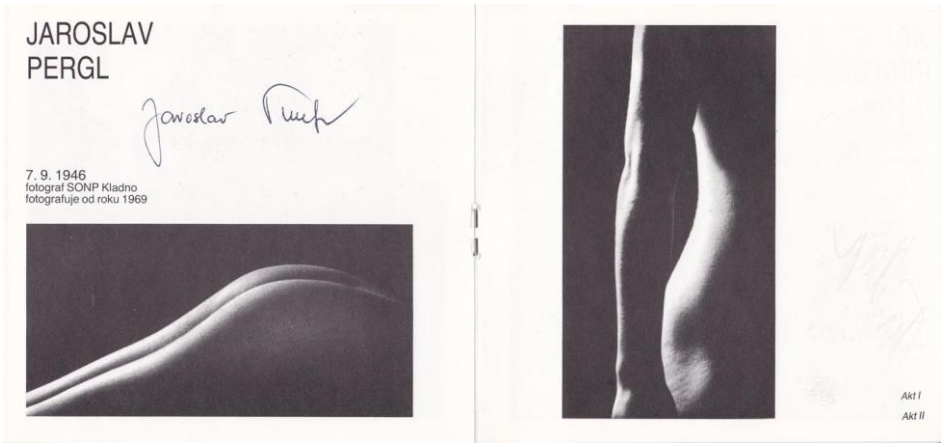

2.8 Jiří Pergl

Bratrem pana Jaroslava Pergla je pan Jiří Pergl, který se narodil 12. července roku 1952. Od dětství díky otci maloval, kreslil a chodil na „lidušku“ k panu Hruškovi a paní Hubičkové. Proto není divné, když následovalo výtvarné studium a to Grafická škola v Hellichově ulici v Praze, kde přišel poprvé i k fotografování v tiskárně Svoboda, výuční reprodukční grafik – fotograf.

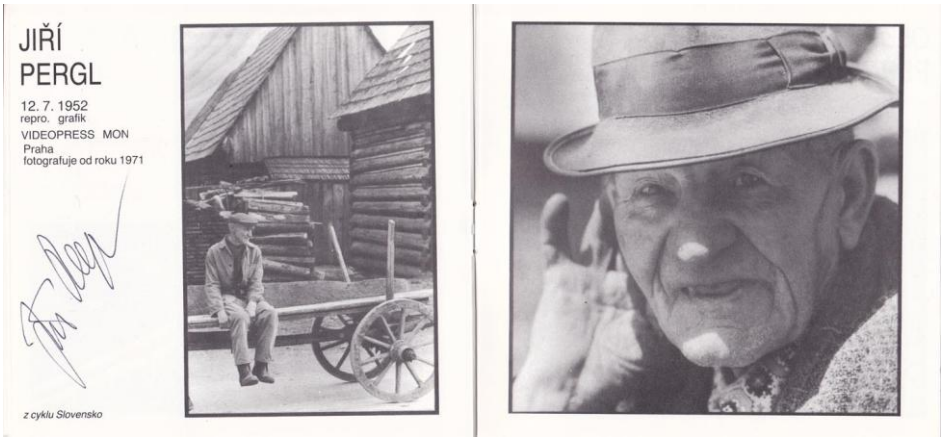

2.9 Oldřich Pernica

Nesmíme opomenout jméno významného fotografa. Oldřich Pernica, který ovlivnil mnoho autorů v Kladenském fotoklubu. Narodil se 7. března roku 1936. Jde o všestranného fotografa, který se věnuje mnoha tématům jako je krajina, portrét, koně a hlavně divadlo. Fotografii se věnuje více jak padesát let a z toho čtyřicet let fotografuje v divadlech. Na začátku této éry bylo amatérské divadlo v Brně. Posléze poloprofesionální brněnské divadlo Skřivan a pak spolupráce s DAMU.

Po přestěhování do Kladna se začíná věnovat fotografii profesionálně. S kladenským divadlem spolupracuje od roku 1969. V jeho profesní éře se objevuje v roce 1981 smlouva s Národním divadlem v Praze. Od fotografování opery, přes činohru se dostal až k fotografování baletu. Balet na jeho fotografiích zachycuje okamžik, výrazy herců, napětí ve svalech, jež dává obrazu další rozměr. Oldřich Pernica zvládl překonat zdravotní potíže s očima a opět se navrátil k práci a příležitostně tak pracuje se různými divadly.

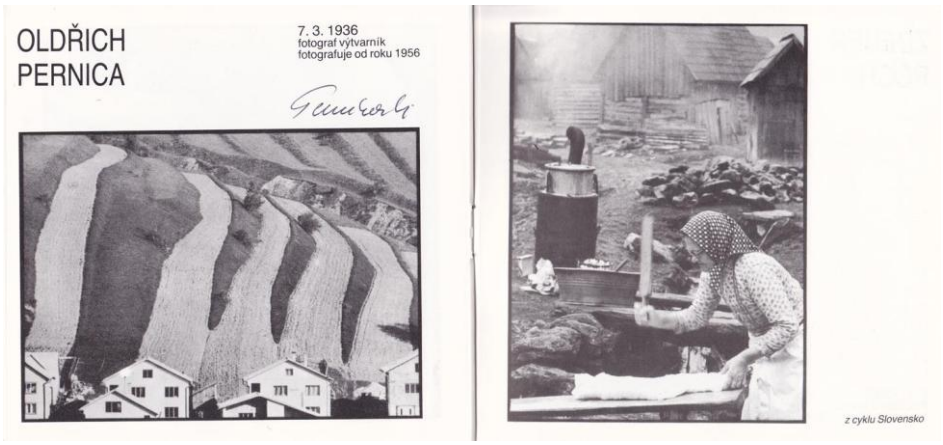

CHADIMOVY FOTODRBY - 8.

Vernisáž výstavy : 1.3.2006 v 18 hod. „BALET“ autor : Oldřich Pernica kurátor: Jiří Hanke
Místo konání : Malá galerie České spořitelny v Kladně, náměstí Svobody 2003
Výstavu můžete shlédnout do : 4. dubna 2006 >Po – Pá 8-12,30 a 13,30-17 hod<

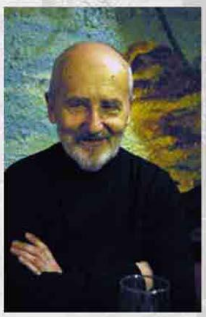

Oldřich Pernica je rodák z Brna, kde prvně uzřel svět 7. března 1936. Jeho životním posláním se stala profese všestranného fotografa – krajina, portrét, akt, koně, divadelní fotografie a hlavně balet. Od roku 1969 žije v Kladně. Je známý fotografií koní a jeho černobílé fotografie slovenských horských koní v knize „Kone od Muraňa“ vznikly v jejich přirozeném prostředí Muránské planiny.

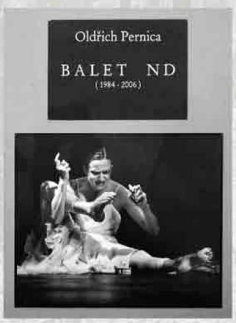

Od roku 1984 fotografuje v ND hlavně balet, kde ve spolupráci s Vlastimilem Harapesem a dalšími členy souboru se vypracoval k osobitému zobrazení a udržel se v silné konkurenci dalších fotografů. K jeho sedmdesátinám je v Malé galerii uspořádána výstava „baleťáků“, kterou zahájil Vlastimil Harapes a bylo přitom tolik návštěvníků, že nebylo kam šlápnout.

Tato výstava Oldřicha Pernici nebude v Kladně jediná, protože 8. března bude zahájena jeho další výstava v GALERII 55 pod názvem „Kladenské fragmenty“.

2.10 Luděk Švorc

Luděk Švorc se narodil 21. ledna roku 1941 v Kladně. Už v dětství propadl kouzlu fotografie, od ostatních vrstevníků se tím vymykal. Prvním fotoaparátem byl Pionýr. Jeho životem opět proběhla kladenská Poldi, kde se mladý pan Švorc vyučil strojním zámečníkem, později však při zaměstnání vystudoval střední průmyslovou školu a Lidovou konzervatoř - obor výtvarná fotografie u profesora Jána Šmoka. Toto všechno vzniklo z důvodu jeho práce. Jeho práce zámečníka nevyžadovala hlubších myšlenek a tak jeho myšlenky neustále tíhly k přírodě a fotografování. Následně vyhrál konkurz na vedoucího fotoslužby, rozloučil se s Poldovkou a začal se plně věnovat fotografii jako řádnému zaměstnání. A to od roku 1970, od roku 1980 publikuje v časopisech a novinách. Nepřestával ale fotit to své – staré Kladno, kouzelná zákoutí a hrátky přírody, které vidí jen někteří z nás.

Rozhodující okamžik nastal, když pan Švorc začal fotografovat řeku Berounku, kde trávil většinu svého mládí. Zcela propadl její imaginaci a romantickému vábení. Řeka a kraj kolem, jejich proměny v ročních obdobích, jiskření napohled všedních věcí se staly vděčným motivem jeho snímků. Konečně našel objekt, na němž mohl realizovat všechny své představy a sny. Za dobrým snímkem putoval kilometry a kilometry, které prostřídal s tichým posezením při rybaření. I posezení v hospůdkách nezůstalo napospas, když si do paměti vrýval jejich rozhovory a tváře obyvatel.

Léta utíkala. Snímků a výstav přibývalo. Psaní se fotograf doposud převážně věnoval jen do té míry, že vytvořil ke svým romantickým snímkům popis a již zmíněné povídky pro noviny a časopisy. I to mu dávalo pořádně zabrat, protože vždy dlouho a pečlivě vybíral ta správná slova, která by zcela vystihla atmosféru fotografií, událostí a příběhů. Přesto se zrodila myšlenka na vydání knížky. V literární tvorbě se zaměřuje zejména na tematiku přírody, rybářství a vzpomínek na léta dětství na periferii Kladna po 2. světové válce. Své fotografie vystavoval v Praze, Kladně, na Křivoklátě a v Paříži. Je autorem povídek, knižně vydaných pod tituly Kladno vzpomínek (2000), Zapadlé oblázky (2001), Domov s vůní řeky (2005) a obrazových publikací Řeky se rodí z krásna (2000) a Brdy poetické (2002).

3. Rozhovory

3.1 Alois Garamscegi

Co vás přivedlo k fotografování?

Ani nevím přesně, co to bylo, jestli zvědavost, nebo ta možnost zachytit okamžiky, které se už asi nebudou opakovat. Spíše to druhé, okamžik. V každém okamžiku je něco krásného a dokáže to vypovídat o mnohém a ani lidské oko to neumí mnohdy zaznamenat, natož "zhmotnit" v podobě fotografie. Mít možnost ostatním ukázat jaké to tam či jinde bylo. Atmosféra, nálada, pocit a další. V čase následném pak možnost cílené tvorby. Snad něco, co by dokázalo díky tomuto fenoménu fotografie, vtisknout něco víc, něco pro další povýšení třeba estetiky, impulsu pro ty kteří v tom dílku něco vidí, něco jim to řekne, nějak je to inspiruje, tedy hovoří to k nim osobně. Optický vjem je asi ten jeden z nejobtížnějších, tedy pokud jde o tvorbu. Vytvořit to "něco" co hovoří a třeba i povznáší. Asi jako hudba, ta je jistě také velmi obtížná! Více jak deset let jsem spojoval tyto dva fenomény do sebe v podobě audiovizuální tvorby. Diapozitivy a hudební složka. Vyvážit to v jeden celek, to je krásná práce. Dnes by se to dělalo daleko snáze díky PC a dalším ohromným možnostem.

Byl jste někým ovlivněn?

Myslím si, že asi moc ne. Nikdy jsem nechtěl být někým, kdo jde ve šlépějích jiných tvůrců. Vždy jsem chtěl sám nalézat, pokoušet třeba i trpělivost jiných, které jsem tím, co jsem vytvořil, jistě unavoval. Možná i otravoval a dělám to dodnes. Fotím si podle své nálady, momentální situace, ale taky cíleně a trpělivě. Rád experimentuji, aby z toho všeho nebyla fádnost a řemeslo. Nevypočítávám si konečné "pozorovatele", ale vždy fotím uvolněně, v pohodě a s láskou k fotografii. Nenutím se, ale vnitřní svět mi sám napovídá a to považuji za přirozené. Jednou mi řekl jeden náš, tehdy přední fotograf, každý den musím udělat alespoň jednu fotografii, tedy záběr. Já to tak nemám v sobě, považoval bych to za osobní nucení se k něčemu, co by bylo nepřirozené, tedy pro mě osobně.

Máte nějaký vzor?

Také asi ne, to už jsem popsal v řádcích nad tímto dotazem. Pokud bych ale mohl uvést, která tvorba mě zaujala před těmi opravdu moře roky, pak by to byl Pepa Fousek. Dodnes tu fotografii vidím, dodnes mluví k mému niternu. Jde o montáž, mimo jiné jich udělal hodně a hodně dobrých, v blátě a kaluži je bota a montáž lidského obličeje v tom perfektně namontovaná.

Dokonce tu fotografii a pár dalších vlastním přímo od Pepíka Fouska. Je to kamarád a přítel. Dalším by byl jistě pan Oldřich Pernica a krom jeho dokonalého fotografování v divadelní fotografii by to bylo mnoho fotografií z cyklu KONĚ NA MURÁNĚ. Doufám, že jsem to nenapsal špatně. Oba, pokud vím, také patřili ke kladenskému fotoklubu, ale je to už dávno. Když jsem začal chodit do fotoklubu, tak tam oba dva chodili jen vzácně.

Kdy a proč jste začal vystavovat?

Vystavovat jsem začal nejprve s kladenským fotoklubem (asi kolem roku 1978), jako jeden z členů, při tehdy občasných společných výstavách. Také jsem dával své fotografie do mapových okruhů apod. Pak jsem se spíše věnoval zmíněné audiovizuální tvorbě, jak jsem vzpomenul. I tak jsem ale fotil, tehdy ČB a občas vystavoval na žádost některých fotoklubů po naší vlasti. Barevně (na negativ) jsem začal fotit až asi v roce 1982. Chtěli, abych krom diapozitivů s hudební složkou a většinou komponovaných pořadů, které jsem s tím dělal, viděli i fotografii jako takovou. Někde mám, jen nevím kde, kolik jsem udělal autorských výstav za ty všechny roky zaznamenané. Myslím, že jich bylo víc než dost, tedy myslím. Proč jedinec vystavuje? Víte, že to v mém případě ani nebylo jako možná u někoho, ukázat se, předvádět se apod. Prostě jen tak když byl zájem z okolí. Jistě potěší každého tvůrce, že se o jeho tvorbu někdo zajímá, ale snad jediné co bylo v mém nitru, bylo kohokoli třeba potěšit anebo obveselit. Přivést diváka na jiné myšlenky, třeba mu napovědět jiným úhlem pohledu na to co i důvěrně zná apod. Ona slova, že to tak budu formulovat, slova podle mého mínění moc do tvorby nepatří. Například když se k tomu či onomu dílku musí "dodávat". Vize by měla být dotažená do takové míry, aby slov nebylo potřeba. Také ještě jedna poznámka, že by celé to dílko mělo spíše jen kousek poodhalit, napovědět, aby si divák mohl svobodně a sám ten "příběh" dohrát sám. Když takovou fotografii vidím, vždy z toho mám ohromnou radost. To se týká samozřejmě veškerého lidského snažení v celé šíři oblasti umu. Možná že se i v mém snažení pár podobných fotografií najde, tedy doufám.

Rozčlenění tvorby? Cykly na vybraná témata nebo inspirace podle životních období? Nebo spíš tvorba cílená nebo samovolně vznikající a rozvíjená?

Každý, kdo něco dělá má období "hojnosti nápadů" a jindy tápe a tak se to střídá dokola. Jak to z dnešního pohledu mám o sobě osobně popsat? Asi by to měl udělat někdo povolaný, nikoli já. Každý autor se snaží rozvíjet, nacházet, být něčím jiným než je v jeho zorném úhlu. Jen to nesmí být za každou cenu, aby se odlišil, zaujal a byl vynuceně jedinečný. Takto jsem

nikdy neuvažoval a netvořil. Vždy to muselo být z mého vnímání světa. Také jistě ovlivněné tím, čím jsem za svůj život procházel a procházím. To bude jistě naprosto přirozeně každého velmi ovlivňovat a utvářet, kde a v čem žije. Nejsem jistě žádnou výjimkou. Osobně se domnívám, že jsem se snažil o estetickou, emotivní a mnohdy i provokativní fotografii. Vyprovokovat diváka k tomu, aby nebyl jen pasivní, ale aktivní sám k sobě. Případně i ke svému okolí. Oslovit diváka bylo vždy obtížné a v dnešní době je to daleko složitější. Dnes fotografuje podstatně větší množství lidí a díky digitální technice je vše naprosto jinde. Abych se vrátil třeba k jednomu cyklu, jak žádáte, tak je to krásná říčka Vydra na Šumavě. Tam jezdím často a po dobu mnoha roků. Mám z toho krásného prostředí tisíce záběrů. Pokaždé se snažím přinést něco jiného, než z posledního fotografování, ale jak jistě víte, čím déle budete na stejném místě, tím obtížněji lze nalézt jiný pohled, úhel anebo pocit. Jinou je například volnou a stále jako nit procházející - montáže anebo v poslední době, to co se jako montáž tváří, ale je to vyfotografované jedním záběrem.

Hnací motor?

Někde tam uvnitř mého já je to a nedokáži to zatím zastavit. Až pocítím, že je tomu jinak, pak přestanu fotografovat.

Co si spojíte s Kladnem a fotografií?

Můj začátek, moře krásných přátelství a kamarádů, kteří v té době už věděli, co a jak a já byl na začátku své fotografické vášně. Jen díky Perglům, Pernicovi, Fouskovi a třeba Vyšínovi jsem prohlédnul někam jinam a snad kousek dál.

Co si myslíte o "Kladenské fotografii"?

Že byla dobrá a ještě mohla být daleko lepší a kvalitnější, kdyby se pokračovalo dál. Jenže už roky tomu tak není. Těch, kteří tvořili, ubylo mnoho a tento trend přirozeně s věkem tvůrců ubývá. Jsou tu noví lidé, tvoří zajímavou fotografii, jen se nikde nesdružují a to jim brání v jejich rozletu. Schází jim konfrontace a potřebné kontakty a s těmi, kteří mají zkušenosti a znalosti. V dnešní době tak uspěchané, tak komerční společnosti, je nouze o veškeré tyto, v minulosti ověřené a prověřené skutečnosti. Pokud kdokoli chce navázat nějakou nit' v podobě nějakého tvůrce, či tvůrců, pak to sám bude mít velmi obtížné a většinou "dlouho nevydrží". Je to jen jedna z mnoha bublinek, které vzlétnou, zazáří a pak rychle prostě a jasně splasknou. Těch opravdu silných jedinců je málo, a pokud se podíváme do minulosti, pak víte, že tomu tak je a bylo a jistě bude. V tom se toho asi i pro budoucno, moc nezměnění. Komerčnost je pro všechny tvůrce zabijákem, a pokud se dokáží vymanit, pak je to jen k jejich dobru a pro okolí taky. Opravdová volná

tvorba je v dnešní době spíše vzácností. Mnohdy tomu tak bylo v minulosti, současnosti a naprosto jasně to platí i pro budoucnost. Jen vnitřní síla a osobní odhodlání, může jedince posunout někam dál. Za jakou to bude cenu? Tak to ponecháme na každém z nás.

3.2 Jaroslav Pergl

Co Vás přivedlo k fotografování?

Asi první fotoaparát „Agfa Krát“, který jsem dostal jako dědictví po strýci někdy v roce 1960 asi.

Byl jste někým ovlivněn?

Obdivoval jsem poezii v Sudkových fotografiích, později profesorem Jánem Šmokem, jako ostatně téměř každý, kdo s ním přišel do styku.

Máte nějaký vzor?

Nedostižitelný Hanry Partie Bresson, Martin Martinček

Kdy a proč jste začal vystavovat?

Jako člen fotoklubu Kladno a člen Svazu českých fotografů.

Rozčlenění tvorby?

Postupný vývoj od jednotlivých fotek, přes cílené cykly, dokumenty.

Hnací motor?

Fotoklub a jeho činnost.

Co si spojíte s Kladnem a fotografií?

Rumunský fotoklub, setkávání nejen osob, ale i celých klubů.

Co si myslíte o „Kladenské fotografii“?

Z dob fotoklubu vyplulo a přežilo (i jako autoři) pouze několik jedinců. Doufám, že nebudou poslední a nová technika – digital, která se rozšířila mezi širokou veřejnost, vyprodukuje taky nějaké „autory“, ale bojím se, že by to zase chtělo nějaké nadšence, kteří se budou věnovat organizaci, aby se autoři mohli prosadit tvůrčím způsobem.

Seznam výstav a ostatních aktivit?

Několik samostatných asi jen v Kladně, skupinových mnoho díky klubové činnosti ve Svazu českých fotografů.

3.3 Jiří Pergl

Byl jste někým ovlivněn?

Ovlivněn jsem byl Kladenským fotoklubem. Technikou pana Pernici divadelním fotografem. A emocemi pana Fouska – dnešním spisovatelem, textařem a muzikantem.

Máte nějaký vzor?

V této době to bily a jsou dodnes mé vzory – pánové Pernica a Fousek. … panu Pernicovi a panu Kubešovi jsme jezdili fotit „ Sociální fotografii“ na Slovensko. V té době vzor byl Slovenský fotograf Martinček a další učitel profesor Ján Šmok.

Kdy a proč jste začal vystavovat? Rozčlenění tvorby? Cykly na vybraná témata nebo inspirace podle životních období? Nebo spíš tvorba cílená nebo samovolně vznikající a rozvíjená?

Vystavovat jsem začal v sedmdesátých letech. Věci ze školy, lidové konzervatoře a fotografie ze Slovenska, hlavně lidi a zvířata, Mizející svět. Byly to cykly a seriály. To už je uzavřené téma. Tentokrát se věnuji a… fotografii vody. No a v současné době vystavuji v Ateliéru fotografie – Individuální zbytky z Poldovky.

Hnací motor?

Stálý styk s umělci. Když už to tak čtyřicet let v člověku …., tak mu to nedá a stále vymýšlí něco nového i jiné pohledy.

Co si spojíte s Kladnem a fotografií?

Spousty dobrých – už …. Čermák, Garamscegi, Hanke, Fousek, Švorc, Pergl. Kastner, Jiskra. Byla tady líheň a doufám, že stále pokračuje.

Co si myslíte o „Kladenské fotografii“?

Kladenská fotografie bych řekl, že není specifická. Každý autor je originál a má svoji cestu a styl. Fotoklub fungoval do revoluce, to lidi drželi pospolu, scházeli se a dělaly se výstavy, ale po revoluci se to rozpadlo, každý začal …. A jako všechny jiné spolky zanikl i fotoklub a tím pádem i kladenská fotografie.

4. Závěr

Cílem celé práce bylo představení části uměleckého dění na Kladensku. Ukázat nadšení a možnosti nevelkého města a přestavit zajímavé tváře. Postupem doby, a to právě po roce 2000, nastává nová éra vývoje. Přichází digitální svět. Starý, jež je znám, pomalu naplňuje nový. Vše se mění. Tak se i mění postupně práce fotografů. Rozděluje je do dvou skupin, jedni fandí nové éře, druzí ji zatracují.

5. Použitá literatura

Fikrlová, Olga: Kladenský deník 7. 6. 2009, Kladenské dvorky

Fotoklub Kladno: Klub SČF při OKS Kladno

Fousek, Josef: www.pepafousek.cz

Garamscegi, Alois: Kladenský denik, 29. 7. 2005, roč. 10, č. 176, str. 2

Hanke, Jiří: Otisky generace 1999

Hanke, Jiří: Pohledy z okna mého bytu 1994

Hanke, Jiří: Lidé z Podprůhonu 1995

Hanke, Jiří: Malá galerie spořitelny v Kladně 1997

Chadimovy Fotodrby č. 8, č. 7, č. 3

Klubko 55: Kladenské dvorky 2002

Pernica, Oldřich: Kladenský deník, 8. 3. 2006, roč. 11, č. 57, str. 6

Skoupilová, Petra: Ženy 2004

Švorc, Luděk: Koulová Ludmila, Kladenský deník

Vyšín, Jaroslav: Kladno

6. Jmenný seznam

Berka Čestmír	19
Bouridin Gázem	37
Bresson Hanry Partie	52
Čapek Karel	36
Čermák	53
Červenka Zbyněk	15
Dvořáková Alena	9
Floriánová Jiřina	36
Fousek Josef	18, 35, 49, 50, 53
Garamscegi Alois	16, 39, 48, 53
Gebauer Kurt	12
Gott Karel	36
Hackenschmied Alexandr	37
Hanke Jiří	6, 12, 13, 17, 22, 23, 24, 33, 53
Hankeová Jiřina	2, 13, 31, 32
Hruška	44
Hubičková	44
Janata Michal	18
Janíček Martin	12
Jiskra Luděk	15, 53
Kastner	53
Klodová Lenka	12
Křeček David	12
Kubeš	53
Kučšynský Taras	36
Kuchyňka Zdeněk	18
Kůs Tomáš	12
Lébl Jiří	14
Martinček Martin	52, 53
Matzenauer Michal	9
Moonová Satan	37
Pergl Jaroslav	15, 42, 44, 50, 52

Pergl Jiří	11, 44, 50, 53
Pernica Oldřich	15, 18, 45, 49, 50, 53
Podroužková Helena	14
Skoupa Martin	18
Skoupilová Petra	36
Stříbrný Viktor	8, 39, 40
Šejn Miloš	12
Ševčík Jan	32
Šmok Ján	15, 18, 35, 39, 47
Šubrtová Dagmar	12
Šulc Miloš	16
Švorc Luděk	47, 53
Tesař Ivo	15
Vlček Michal	14
Vondráčková Helena	36
Vyšín Jaroslav	18, 19
Zelenka	18
Zet Martin	12